

Drie acties essentieel voor geothermie, warmtetransitie en Klimaatakkoord

Geothermie, ook wel aardwarmte genoemd, is een duurzame energiebron die onmisbaar is om de doelstellingen uit het Klimaatakkoord te halen. In de glastuinbouw heeft geothermie in de afgelopen 10 jaar een stevige positie verworven. Daardoor is een goed startpunt ontstaan voor verdere opschaling in de glastuinbouw en de zo noodzakelijke uitrol naar de gebouwde omgeving, bedrijfspanden en de industrie.

Geothermie vormt de basis voor de warmtetransitie. Daarbinnen is het een van de duurzaamste en financieel meest aantrekkelijke warmtebronnen¹ met een brede beschikbaarheid. Nu biomassa niet langer een optie is, is geothermie de komende jaren extra hard nodig om de doelen van het klimaatakkoord in de gebouwde omgeving, glastuinbouw en lichte industrie te bereiken. We hebben enkele factsheets bijgevoegd die dat toelichten.

Om de ambities van het Klimaatakkoord waar te maken zal de sector een stevige opschaling moeten realiseren. Met name de stap van geothermie naar de gebouwde omgeving kent extra uitdagingen. Vergeleken met de glastuinbouw is de ontwikkeling complexer vanwege de benodigde afstemming op (de ontwikkeling van) warmtenetten, de hogere inpassingskosten, de tijdrovende (publieke) besluitvorming en de investering in de lokale maatschappelijke dialoog die het werken met warmtenetten en geothermie in de gebouwde omgeving nu eenmaal vereist. Om de warmtetransitie bij zowel gebouwde omgeving als glastuinbouw en industrie succesvol te maken is het volgende nodig:

Een stimuleringsregeling specifiek voor duurzame warmte, om tot een acceptabele businesscase van geothermie te komen. Binnen het huidige instrument, de SDE++, concurreren warmtetransitie-technologieën met duurzame elektriciteit en CO₂-opslag: heel verschillende technologieën die gegeven de beleidsdoelstellingen niet met elkaar behoren te concurreren. De SDE++ is daarbij een ongelijk speelveld dat warmtetransitie-technologieën benadeelt. De resultaten van de laatste SDE++ ronde demonstreren dat: er zal waarschijnlijk geen enkel geothermieproject worden ondersteund. Dat creëert een grote belemmering voor de ontwikkeling van geothermie en zet extra grote druk op het bereiken van de doelstellingen van het Klimaatakkoord die toch al heel moeilijk te halen zijn door het wegvallen van biomassa als verduurzamingsoptie. Zonder een aangepaste systematiek (een SDE specifiek voor duurzame warmte) komt de groei van geothermieprojecten ernstig in de knel, en daarmee ook de warmtetransitie.

¹ Zie de beoordelingen van duurzame projecten in het kader van de SDE-regeling

- **Een acceleratieprogramma van 20 projecten om de ontwikkeling van geothermie te versnellen.** Met dit programma doorloopt de geothermie tijdig de leercurve, noodzakelijk om de kosten te verlagen. Dit programma voorziet in werkende voorbeelden waar gemeenten vanuit hun rol in de warmtetransitie behoefte aan hebben en levert de zo gewenste referentie-projecten. Er staan momenteel voldoende projecten in de startblokken die de sector kan financieren in combinatie met een (aanjaag-)bijdrage vanuit het Europese herstelfonds of vanuit het nationale groeifonds. **Een start van het acceleratie-programma op korte termijn is noodzakelijk:** het kost immers jaren om een geothermieproject dat op de tekentafel ligt tot productie te brengen.
- **Een herziening van het stelsel van fiscale prikkels ten behoeve van de energietransitie, in het bijzonder de Opslag Duurzame Energie (ODE).** De ODE die de afgelopen jaren voor de glastuinbouw buitenproportioneel is toegenomen (204% stijging t.o.v. 2019), blijkt in de praktijk onbedoeld een grote belemmering te zijn voor glastuinbouwbedrijven om verder te besparen en over te stappen naar duurzame geothermie. Deze stijging heeft er zelfs toe geleid dat bedrijven van duurzame bronnen terug overstappen naar fossiele energie.

Wij vragen de nieuwe regering nadrukkelijk om actie op deze punten. Zonder deze essentiële acties zal de bijdrage van geothermie, en daarmee ook de warmtetransitie, niet of te laat tot stand komen.

Bijlagen:

- Factsheet Geothermie Nederland
- Factsheet Wat is Geothermie
- Factsheet Geothermie in de energietransitie
- Factsheet Hoe duurzaam is aardwarmte